

ADVIES WELZIJN TEYLINGEN

2021

Welzijn
Teylingen
DE VERBINDENDE SCHAKEL

INLEIDING

Binnenkort zijn de Gemeenteraadsverkiezingen 2022. Jullie partij is ongetwijfeld druk bezig met de vormgeving van het Verkiezingsprogramma. Voordat jullie dat definitief vaststellen geven we als Welzijn Teylingen graag een advies mee, inzake onderwerpen van het sociaal domein.

Medewerkers en bestuur van Welzijn Teylingen hebben met elkaar dit advies tot stand gebracht waarin onze visie op belangrijke thema's in het sociaal domein zijn verwerkt. Daarbij hebben we ons gebaseerd op onze ervaring en onze contacten met inwoners en stakeholders. En op de documenten Concept Maatschappelijk Agenda 'Leven lang meedoen' en het Raadsprogramma 2018-2022 'Vitaal Teylingen'.

We onderscheiden 5 thema's op basis van ontwikkelingen die wij zien:

1. Vrijwilligerswerk
2. Wonen en zorg
3. Mantelzorgondersteuning
4. Aanwezig in de wijk
5. Meedoen

Als welzijnsorganisatie kunnen wij een belangrijke bijdrage leveren in deze thema's, waarbij we vooral werken aan preventie, o.a. door de inzet van het gedachtegoed positieve gezondheid in het gesprek met de inwoner.

De volgende ondersteuningsstappen uit de concept Maatschappelijke agenda behoren met name tot ons werkveld:

1. Versterken van zelfregie, eigen verantwoordelijkheid inwoner
2. Inzetten sociaal netwerk
3. Gebruik van algemene voorzieningen

Tenslotte willen we u voor de implementatie van nieuwe wetgeving nog het volgende meegeven: stimuleer organisaties om mee te doen, om de samenwerking te zoeken en mee te denken bij vormgeven en uitvoeren van nieuw beleid. Wat ons betreft heeft de gemeente daarin de regisserende en verbindende rol.

Voel u welkom om verder over dit advies met ons te praten.

Bestuur en medewerkers van Welzijn Teylingen

VRIJWILLIGERSWERK

Alle vrijwilligerswerk draagt bij aan de lokale samenleving, van groen tot zorg. 40 % Van de Teylingers zet zich vrijwillig in, al of niet in organisatieverband. Op individueel niveau is vrijwilligerswerk een belangrijk middel om mee te doen, voor zingeving, talentontwikkeling en het voorkomen van eenzaamheid.

In de afgelopen periode heeft het verenigingsleven met name door de beperkingen van corona veel vrijwilligers verloren, terwijl de behoefte aan vrijwillige inzet niet is afgenomen. De veranderende samenleving beïnvloedt het vrijwilligerswerk en de aard van de geboden inzet sterk. En veel organisaties zijn daar nog niet op ingesteld.

Advies

- Borg de aandacht voor vrijwilligers en vrijwilligersorganisaties structureel binnen de gemeentelijke organisatie. Vrijwilligerswerk is niet kosteloos.
- Bied alle organisaties voldoende ondersteuning om hun bijdrage aan de samenleving te kunnen bieden:
  - Zorg voor ondersteuning bij het verwerven en behouden van deskundigheid.
  - Ondersteun substantieel het werven en matchen van organisaties en vrijwilligers (à la Citymanager).
  - Bevorder de onderlinge samenwerking en uitwisseling tussen organisaties.
  - Jong geleerd, oud gedaan: ondersteun en stimuleer jongeren naar vrijwilligerswerk, bijvoorbeeld via de maatschappelijk diensttijd.
  - Help organisaties en vrijwilligers zich aan te passen aan de behoefte van de huidige tijdgeest en omstandigheden (flexibiliteit, inspelen op talent, coronamaatregelen, beschikbaarheid, behoefte, etc.).
  - Stimuleer het zoeken naar oplossingen voor ruimtegebrek via multi-inzetbaarheid, van de bestaande ruimte en samenwerking, en faciliteer indien nodig met onconventionele oplossingen, bijvoorbeeld door inzet van mensen met afstand tot de arbeidsmarkt.
- Bied de inwoner voldoende ondersteuning:
  - Sluit met de waardering van vrijwilligers aan bij de behoefte.
  - Activeer inwoners jong en oud bij het meedoen aan de samenleving via vrijwilligerswerk.
  - Ondersteun hen als blijkt dat zij het moeilijk vinden om de stap te doen naar vrijwilligerswerk.
  - Bied inzicht in wat er mogelijk is aan vrijwilligerswerk en activiteiten.
- Herhaal het jaar van de vrijwilliger, bijvoorbeeld in 2023.

W O N E N   E N   Z O R G

We zien een toenemende vraag aan ondersteuning thuis en aan sociaal contact. Uitgangspunt is dat mensen zo lang mogelijk zelfstandig thuis blijven wonen. We constateren dat niet alle woningen daar (volledig) geschikt voor zijn. Het aanbod van geschikte woningen (betaalbaar, passende omgeving, grootte) is onvoldoende of de consequenties van verhuizen zijn sociaal of financieel nadelig.

Advies

- Zorg voor divers woningaanbod, qua prijs en grootte.
- Breng verzorgingshuizen (wonen, ontmoeten en zorg in directe nabijheid) in diverse vormen terug in de gemeente.
- Zorg voor mogelijkheden tot ontmoeting en gezamenlijke activiteiten binnen en in de openbare ruimte.
- Ga eerder in gesprek over de consequenties van het langer zelfstandig thuis wonen, maak mensen bewust van de noodzaak woonomstandigheden tijdig aan te passen.

M A N T E L Z O R G

Ongeveer 35% van de 16+'ers in Nederland is mantelzorger. Van hen is ongeveer 1 op de 10 overbelast. In Teylingen zijn dat 1000 inwoners. Een groep die toenemende aandacht verdient. En respijtzorg voor mantelzorgers is dan ook een blijvend onderwerp op de agenda. Een onderdeel van de mantelzorg betreft de zorg voor thuiswonende dementerenden. Een groep die de komende jaren zal toenemen.

Advies

- Voorkom overbelasting van mantelzorgers:
  - Ga eerder in gesprek over wat de mantelzorger en de zorgvrager kunnen verwachten.
  - Zet onder andere positieve gezondheid in als aanknopingspunt, wat de kans geeft om tijdig en preventief ondersteuning te bieden.
  - Geef deze ondersteuning interdisciplinair vorm.
  - Het versterken van de zelfregie, het eigen netwerk en de wijk spelen hierbij een rol.
- Bij het leveren van het aanbod ook aansluiten op de behoefte van de (werkende) mantelzorger.
- Respijtzorg aan huis vraagt om inzet van professionals met name bij dementie.

AANWEZIGHEID IN DE WIJK

Voor kwetsbare inwoners, kan de wereld kleiner zijn of worden door beperkingen. Denk aan mensen met een GGZ-problematiek, ouderen, nieuwkomers of mensen met financiële problemen. Om dit te voorkomen zijn goede contacten in en steun vanuit de wijk essentieel. Alle thema's in de concept-maatschappelijke agenda komen hierbij samen. Die verbinding in de buurt komt niet (altijd) vanzelf tot stand.

Advies

- Ken de wijken en deel deze kennis met elkaar: gemeente, wijkbewoners en professionals.
- Breng structureel de spelers van woon-, sociaal & medisch domein, openbare veiligheid bij elkaar voor gemeenschappelijke analyse/reflectie en aanpak. De gemeente zou daarin de regierol moeten nemen.
- Faciliteer de structurele aanwezigheid van professionals in de wijk om sociale verbinding te versterken.
- Stimuleer en beloon initiatieven van inwoners in de wijken en heb aandacht voor de borging van initiatieven met impact.
- Investeer in faciliteiten buiten en binnen, voor ontmoeting, activiteiten, talentontwikkeling etc. en activeer het gebruik daarvan.

MEEDOEN

Voor mensen met afstand tot de samenleving is het niet altijd vanzelfsprekend om mee te doen; mentale of fysieke drempels kunnen hen beperken. Dit kan zijn dat iemand langdurig werkloos is, een GGZ-problematiek heeft, financiële problemen of beperkingen door ouderdom etc. Het gevolg is stress, talentverlies, gezondheidsproblemen, uitsluiting en eenzaamheid.

Advies

- Beperk het begrip vitaliteit in de beleidsvorming en het aanbod niet tot fysieke vitaliteit, maar betrek ook mentale en sociale aspecten hierbij.
- Zorg voor voldoende middelen om begeleiding te geven aan inwoners die willen deelnemen aan de samenleving en zorg daarbij voor een integrale aanpak, met aandacht voor alle aspecten van positieve gezondheid.
- Creëer aanbod op individuele trajecten waarin meedoen, talentontwikkeling en positieve ervaringen opdoen zijn opgenomen. Met als doel activering en mogelijk zelfs een (arbeids-)bijdrage aan de samenleving.